

**QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNDÁ
USAQLAP HÁM KÓTERE SATÍW TOVAR AYLANÍSÍ**

***Dáslepki maǵlıwmat
2025-jıl yanvar-fevral***

***Sırtqı ekonomikalıq baylanıs hám
sawda statistika bólimi
Тел. 61-222-67-45***

Statistikalıq maǵlıwmatlar jámiyette ámelge asırılıp atırǵan sociallıq-ekonomikalıq hádiyse hám processlerdi xarakteristikaw hám basqarıwdıń eń áhmiyetli quralı esaplanadı. Házirgi waqıtta joqarı sapalı statistikalıq maǵlıwmatlardan paydalanbastan mámleket siyasatında durıs basqarıw qararların qabıllaw imkansız. Solar qatarında sawda statistikası kórsetkishlerin júzege keltiriw de áhmiyetli esaplanadı. Sol qatarda, kótere sawda hám usaqlap satıw sawdası hámde ulıwmalıq awqatlanıw kárxanaları sawda aylanısı statistikalıq kórsetkishi usılar qatarınan orın iyeleydi.

Usaqlap satıw tovar aylanısınıń ósiw pátleri , % te

2025-jıl 1-mart jaǵdayında usaqlap satıw tovar aylanısında sawda alıp barıp atırǵan sawda kárxanaları sanı **4 590** den ibarat bolıp, sodan iri kárxanalardıń sanı **76** dana, kishi kárxana hám mikrofirmalar sanı **4 514** dananı quraydı.

Sol qatarda, sawda tarawında yuridikalıq shaxs payda etpey turıp sawda alıp barıp atırǵan JTI ler hám (fizikalıq shaxslardıń) gúzetiwleri arqalı jıyalǵan maǵlıwmatlar, usaqlap satıw tovar aylanısı kórsetkishlerine kiritilgen.

Usaqlap satıw tovar aylanısı – sawda tarawında juwmaqlawshı tutınıw ushın xalıqqa tovarlardı danalap yáki kóp bolmaǵan muǵdarlarda naq pulǵa (bank kartaları arqalı) satıwdı kózde tutatuǵın taraw.

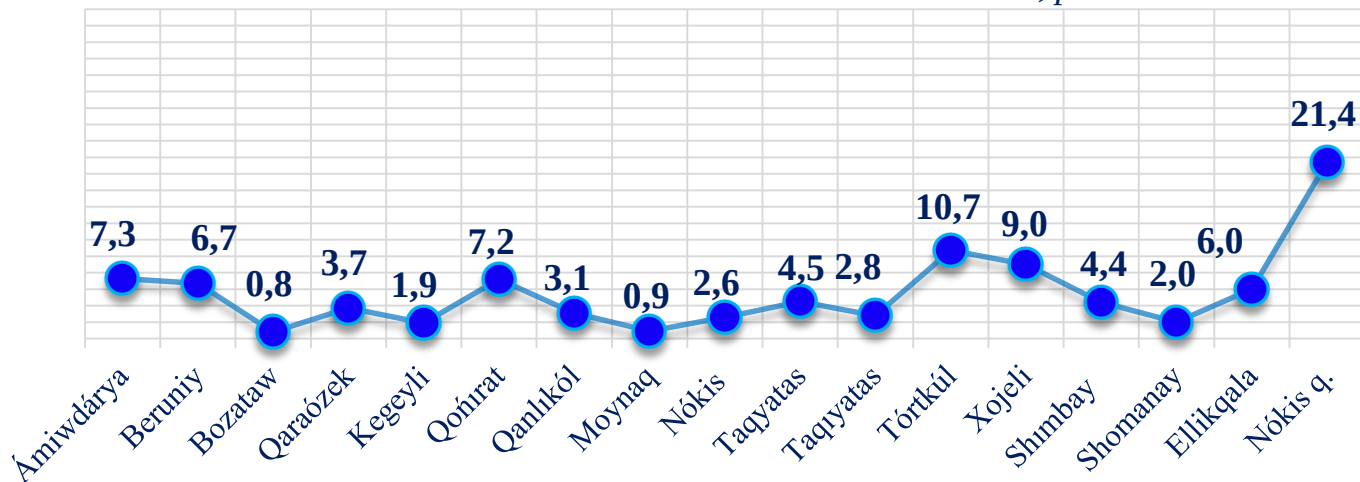
Joqarıda atap ótilgen isbilermenlik subyektleri is ilajları nátiyjesinde, 2025-jıldıń yanvar-fevral aylarında respublikanıń usaqlap satıw tovar aylanısı **1 893,6** mlrd. somdı qurap, 2024-jıldıń yanvar-fevral aylarına salıstırǵanda **108,2** % ke jetti.

Atap aytqanda, iri kárxanalardıń tovar aylanısı **59,8** mlrd. somdı (ósiw páti **101,3** %), kishi biznes hám jeke isbilermenlik subyektleriniń tovar aylanısı **1 833,9** mlrd. somdı (ósiw páti **108,4** %), usıdan shólkemlespegen sawda tovar aylanısı **241,6** mlrd. somdı (ósiw páti **116,4** %) quradı.

	Jámi mlrd. som	2024-jıl yanvar-fevral aylarına salıstırǵanda procentte
Qaraqalpaqstan Respublikası	1 893,6	108,2
Nókis qalası	405,6	105,8
rayonlar:	-	
Ámiwdárya	137,4	109,2
Beruniy	127,3	109,0
Bozataw	14,6	109,1
Qaraózek	69,8	105,4
Kegeyli	35,4	105,1
Qońırat	136,5	114,5
Qanlıkól	59,3	107,8
Moynaq	17,5	104,7
Nókis	48,9	109,5
Taqiyatas	86,2	105,1
Taxtakópir	52,2	108,8
Tórtkúl	202,3	109,6
Xojeli	169,7	105,9
Shımbay	82,6	106,1
Shomanay	37,3	106,0
Ellikqala	113,5	110,2

2025-jıldıń yanvar-fevral aylarında, 2024-jıldıń yanvar-fevral aylarına salıstırǵanda respublikanıń Qońırat (**114,5%**), Ellikqala (**110,2%**), Tórtkúl (**109,6%**) rayonları hám Nókis qalasında (**105,8%**) usaqlap satıw tovar aylanısında úlesi joqarı boldı.

Úlesi, procentte

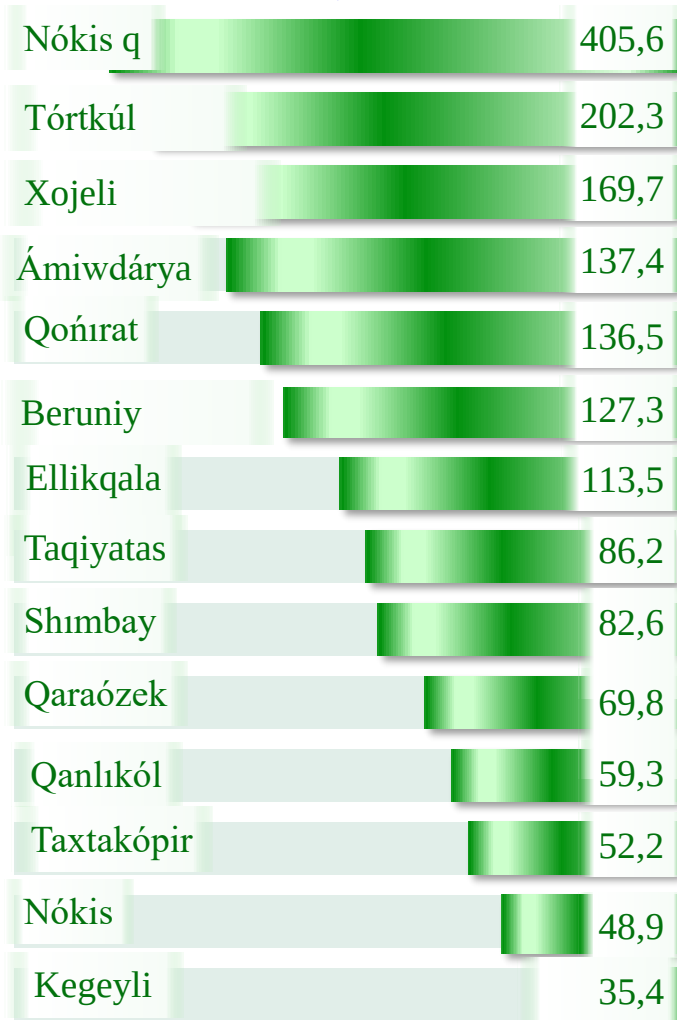

Respublika usaqlap satıw tovar aylanısında eń joqarı úlesti Nókis qalası 21,4 % penen 405,6 mlrd. somdı quradı.

Respublika usaqlap satıw tovar aylanısında eń tómén úlesti bolsa, Bozataw rayonu 0,8 % penen 14,6 mlrd. somdı quradı.

2024-jıldıń mas dawirine salıstırǵanda, usaqlap satıw tovar aylanısında bárshe aymaqlarında ósiw pátı gúzetildi.

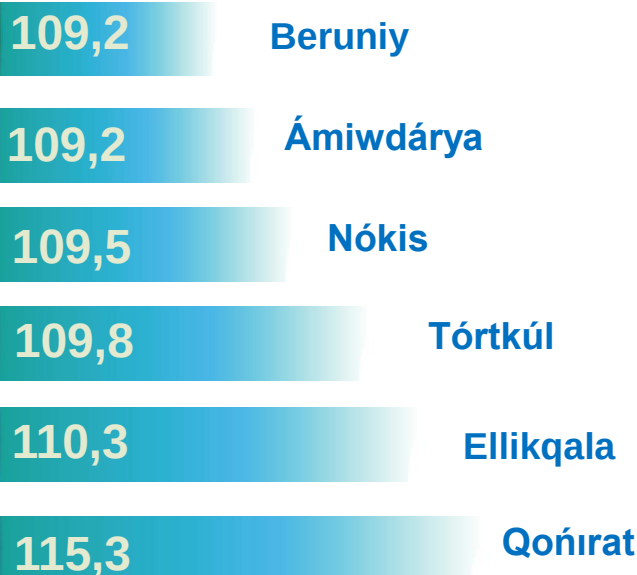
Kólemi, mlrd. som

Kishi biznes hám jeke isbilermenlik kárxanalarınıń eń joqarı ósiw pátine iye aymaqlar (procentte)

Kishi biznes hám jeke isbilermenlik subyektleriniń usaqlap satıw tovar aylanısı kólemi statistikalıq esap-kitaplarǵa qaraǵanda, **1 833,9 mlrd.** somdı qurap, 2024-jıldıń yanvar-fevral aylarına salıstırǵanda **8,4 %** ke kóbeydi. Respublika kóleminde bul sektordıń jámi usaqlap satıw tovar aylanısındaǵı úlesi **96,8%** ti quradı.

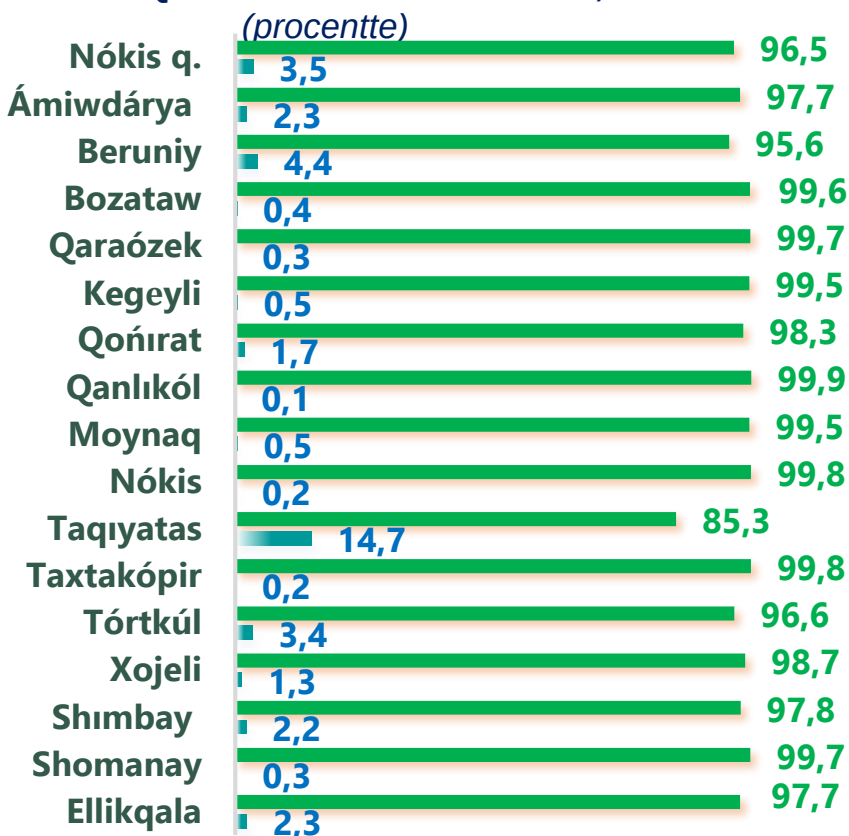

Usaqlap satıw tovar aylanısı quramında iri kárxanalardıń tovar aylanısı kólemi, 2024-jıldıń yanvar-fevral aylarına salıstırǵanda **101,3 %** ke ósti hám **59,8 mlrd.** somdı quradı. Bul ulıwma sawda kólemniń **3,2%** úlesine tuwrı keldi.

Iri kárxanalardıń eń joqarı ósiw pátine iye aymaqlar (procentte)

USAQLAP SATIW TOVAR AYLANÍSÍNDA IRI KÁRXANALAR, KISHI BIZNES HÁM JEKE ISBILERMENLIK SUBYEKTLERINIŇ AYMAQLAR KESIMINDEGI ÚLESİ,

Iri kárxanalar

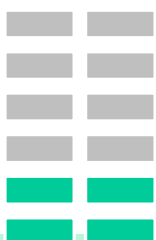

Kishi biznes hám jeke isbilermenlik

Analiz nátiyjelerine tiykar usaqlap satıw tovar aylanısındaǵı kishi biznes hám jeke isbilermenlik subyektleriniŇ úlesi boyınsha Qaraózek (99,7 %), Nókis (99,8 %) hám Qanlıkól (99,9%) rayonları jetekshilik etpekte. Usaqlap satıw tovar aylanısı quramındaǵı iri kárxanalardıń úlesi 3,2% ti qurap, eń joqarı úles Taqıyatas (14,7 %), Beruniy (4,4 %), Nókis qalası (3,5 %) hám Tórtkúl (3,4 %) rayonlarında gúzetildi.

3,2%

96,8%

Iri kárxanalar

Kishi biznes hám jeke isbilermenlik

Aymaqlar kesimindegi maǵlıwmat,
mıń somda

Nókis qalası

1 186,2

Ámiwdárya

642,5

Beruniy

614,8

Bozataw

665,6

Qaraózek

1 281,6

Kegeyli

470,9

Qońırat

999,5

Qanlıkól

1 096,8

Moynaq

517,1

Nókis

899,3

Taqiyatas

1 117,4

Taxtakópir

1 341,5

Tórtkúl

877,5

Xojeli

1 311,6

Shimbay

711,6

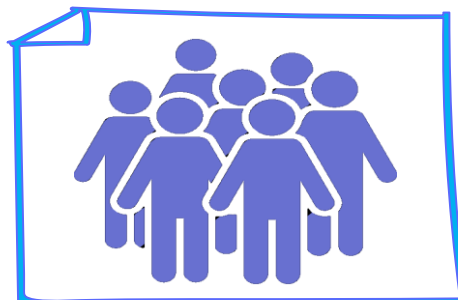
Shomanay

640,0

Ellikqala

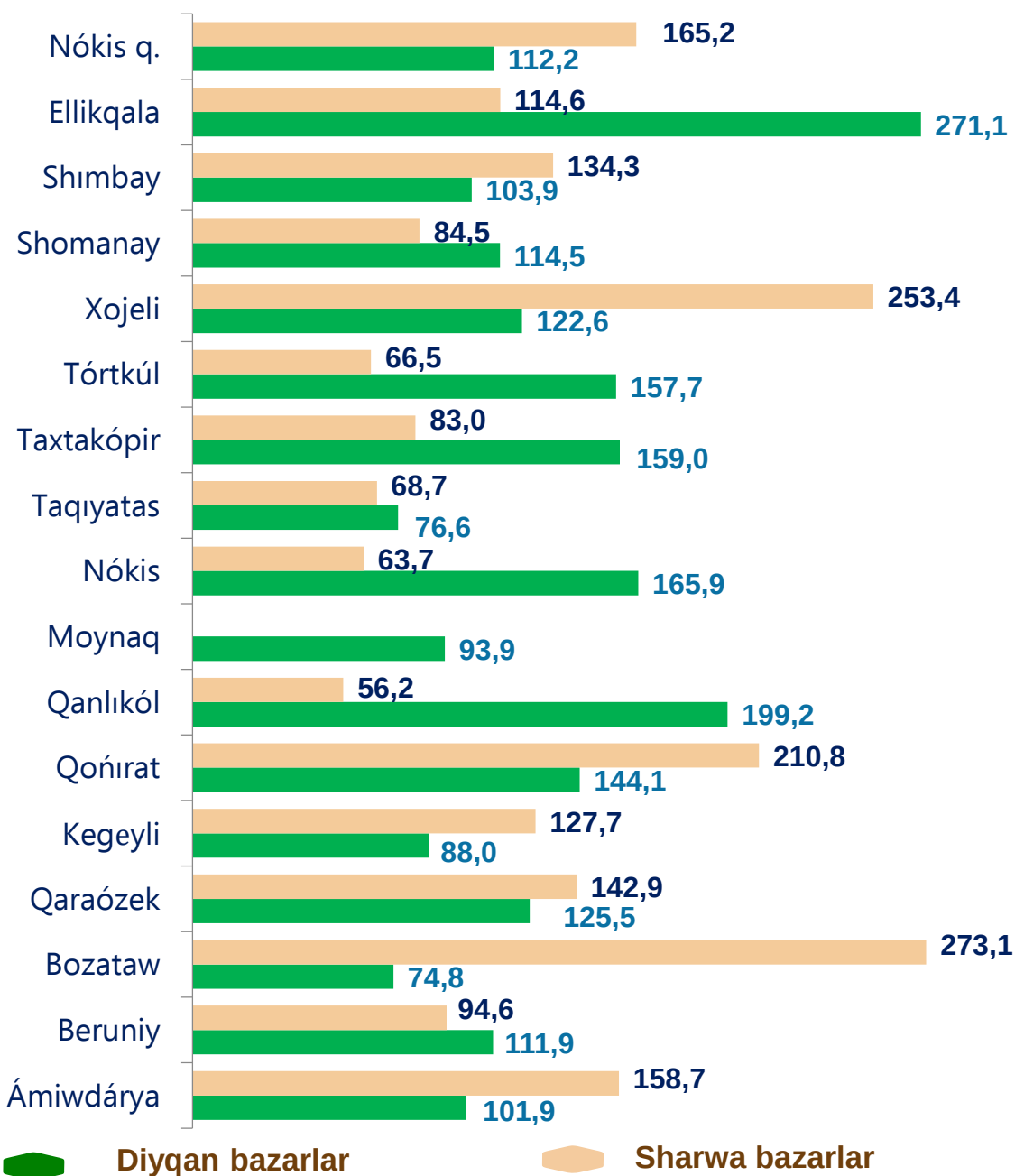
658,1

2025-jıldıń yanvar-fevral ayları jaǵdayına ortasha xalıqtıń jan basına usaqlap satıw tovar aylanısı **939,2** mıń. somdı (2024-jıldıń yanvar-fevral aylarına salıstırǵanda **106,7** %) quradı. Bul kórsetkishti aymaqlar kesiminde salıstırǵanda eń joqarı kólem Taxtakópir (1 341,5 mıń som), Xojeli (1 311,6 mıń som) hám Qaraózek (1 281,6 mıń som) rayonları esabına tuwrı keldi.

Ishki sawda kórsetkishlerin payda etiwde shólkemlespegen sawda tovar aylanısı da esaplandı. Buǵan diyqan (azıq-awqat) bazarı hámde sharwa malları, quslar hám basqa haywanlar bazarında fizikalıq shaxslar tárepinen ámelge asırılǵan sawda kólemleri kiredi. Shólkemlespegen sawda quramına fizikalıq shaxslar (diyqanlar)dıń úy xojalıǵında óz kúshleri menen jetistirgen awıl xojalıǵı ónimleri esapqa alınadı.

Aymaqlar kesiminde shólkemlespegen sawda tovar aylanısı ósiw páti (2025- jıl yanvar-fevral), procentte

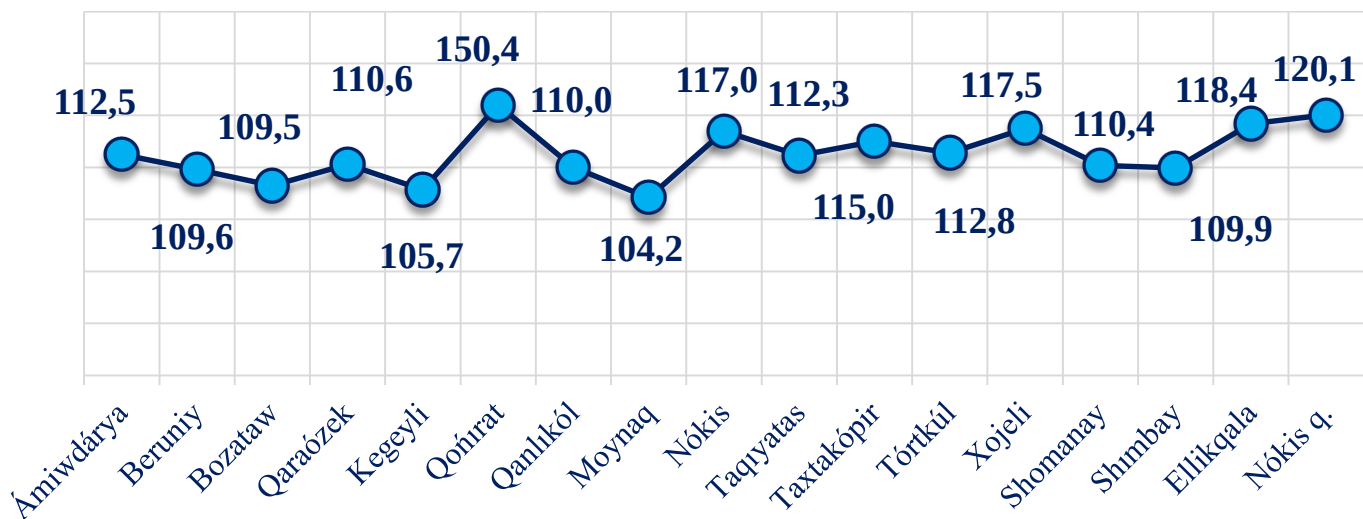

Diyqan (azıq-awqat) bazarı – keń túrdegi awıl xojalıǵı azıq-awqat ónimleriniń hám onı qayta islewden alınatuǵın ónimlerdiń sawda prilavka, sawda orınları, turaqlı sawda orınları (sol qatarda sawda pavilonları, kiyoskaları)nan paydalanǵan jaǵdayda usaqlap satıwdı júzege keltiretuǵın turaqlı yamasa waqtınsha ámel etiwshi múlki kompleks esaplanadı

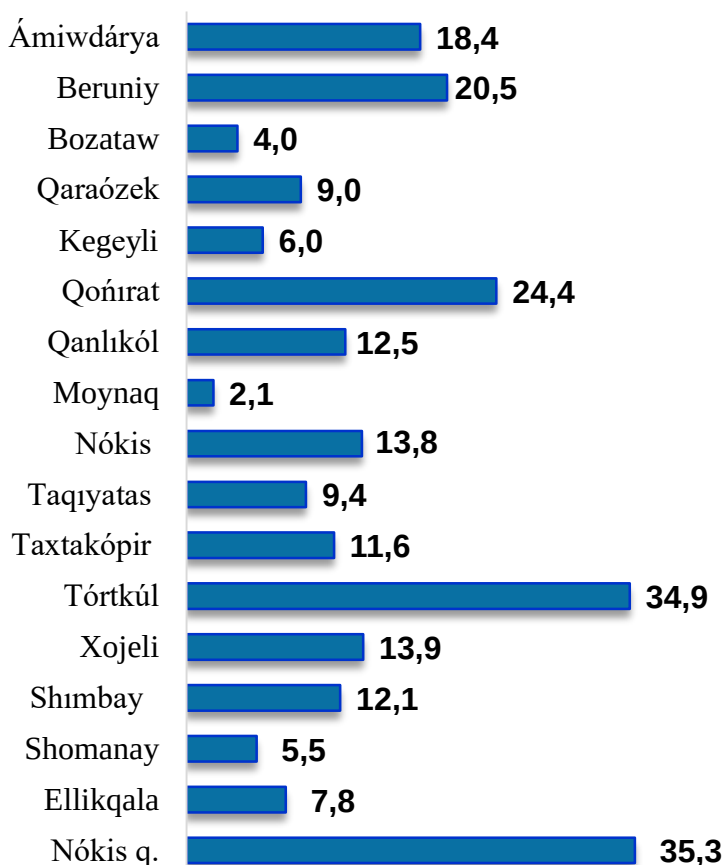
	Jámi, mlrd. som	2024-jıl yanvar-fevral aylarına salıstırǵanda, procentte
Qaraqalpaqstan Respublikası	160,2	121,7
Nókis qalası	23,4	112,2
rayonlar:		
Ámiwdárya	12,2	101,9
Beruniy	13,6	111,9
Bozataw	2,6	74,8
Qaraózek	6,0	125,5
Kegeyli	4,0	88,0
Qońırat	16,2	144,1
Qanlıkól	8,3	199,2
Moynaq	2,1	93,9
Nókis	9,1	165,9
Taqıyatas	6,3	76,6
Taxtakópir	7,7	159,0
Tórtkúl	23,2	157,7
Xojeli	9,2	122,6
Shımbay	8,0	114,5
Shomanay	3,7	103,9
Ellikqala	5,2	271,1

* – xojalıq júrgiziwshi subyektler hám jeke tártiptegi isbilermenler (JTI) di qospaǵan jaǵdayda ;
–fizikalıq shaxslar (diyqanlar)dıń úy xojalıǵında óz kúshleri menen jetistirgen awıl xojalıǵı ónimleri hám sharwa (quslar) malları satılıwı esapqa alınǵan.

Aymaqlar kesiminde shólkemlespegen sawda tovar aylanısı ósiw páti, procentte

Qala hám rayonlar kesiminde shólkemlespegen sawda tovar aylanısı kólemi (mlrd. som)

Qaraqalpaqstan Respublikası boyınsha 2025-jıldıń yanvar-fevral ayları shólkemlespegen sawda tovar aylanısı **241,6** mlrd. somdı qurap, 2024-jıldıń yanvar-fevral aylarına salıstırǵanda **116,4** % ti quradı. Sol qatarda, 12 bazar hám 12 bazar (sharwa) (aylıq) gúzetiwleri maǵlıwmatlarına tiykarlanıp, diyqan bazarlarda sawda tarawı menen shuǵıllanatuǵın fizikalıq shaxslardıń úy xojalıqlarında jetistirgen ónimlerin satıw kólemi **160,2** mlrd. somdı (**121,7%**), sharwa malları hám quslar satıwshı fizikalıq shaxslardıń sawda aylanısı kólemi **81,4** mlrd somdı (**107,2%**) ti quraydı

2025-jıldıń janvar-fevral aylarında respublikanıń bárshe aymaqlarında jaylasqan diyqan bazarlarında awıl xojalıǵı ónimlerin satıwshı fizikalıq shaxslardıń tańlanba gúzetiwi ótkizildi. Gúzetiw nátiyjelerine tiykar sawda aylanısı kólemi **160,2** mlrd. somdı quradı. Bunda tiykarǵı úlken kólem jańa úzilgen awıl xojalıǵı ónimleri sawdasına (**117,7** mlrd. som) tuwrı keldi.

Shólkemlespegen sawda aylanısında awıl xojalıǵı ónimleri sawdası kólemi hám úlesi

Jańa úzilgen awıl xojalıǵı ónimleri 117,7 mlrd. som 73,5 %	Nan hám nan ónimleri 8,7 mlrd. som 5,4 %	Dán ónimleri (másh, lobiya, gúrish hám basqalar) 7,0 mlrd. som 4,4 %
Tawıq góshi 2,4 mlrd. som 1,5 %	Qaqlanǵan awıl xojalıǵı ónimleri (ǵoza, badam, piste hám basqalar) 2,6 mlrd. som 1,6 %	Máyek 2,9 mlrd. som 1,7 %
Dámberiwshiler 2,3 mlrd. som 1,5 %	Sút hám sút ónimleri (sır, brinza,...) 4,6 mlrd. som 2,9 %	Sharwa malları hám quslar ushın hár qıylı jem-ot 2,7 mlrd. som 1,6 %
Duzlanǵan ónimler 3,2 mlrd. som 2,0%	Gúller, ósimlik hám nálleri (dekorativ hám awıl xojalıǵı) 6,1 mlrd. som 3,8%	Azıq-awqat emes tovarlar - mlrd. som - %

2025-jıldıń yanvar-fevral aylarında respublikanıń bárshe aymaqlarında jaylasqan sharwa(quslar) bazarlarında quslar hám sharwa mallardı satıwshı fizikalıq shaxslar tańlanba gúzetiwi ótkerildi. Gúzetiw nátiyjelerine tiykar sawda aylanısı kólemi **81,4 mlrd. somdı** quradı. Bunda hár-qıylı jastağı qaramallar sawdası **76,6 mlrd. som**, qoy hám eshkiler – **3,7 mlrd. somdı**, atlar – **0,7 mlrd. somdı**, quslar – **0,3 mlrd. somdı** quradı.

Shólkemlespegen sawda aylanısında sharwa malları (quslar) sawdası kólemi hám úlesi

2 jastan úlken bolğan qara mallar 55,8 mlrd. som 68,6%	1 jastan 2 jasqa shekem bolğan jas mallar 12,2 mlrd. som 15,0%	1 jasqa shekem bolğan qaramallar 8,6 mlrd. som 10,6 %
Qoylar 2,0 mlrd. som 2,5 %	Atlar 0,7 mlrd. som 0,9 %	Eshkiler 1,7 mlrd. som 2,1%
Túye tawıq, úyrek, ğaz 0,2 mlrd. som 0,2 %	Tawıqlar 0,1 mlrd. som 0,1 %	Qoyanlar - mlrd. som -%
Quslar - mlrd. som -%		

2025-jıl 1-mart jaǵdayına ulıwma awqatlanıw tarawındaǵı sawda kárxanaları sanı 1 112 dananı qurap, sonnan iri kárxanalardıń sanı 1 kishi kárxana hám mikrofırmalar sanı 1 111 dananı quraydı.

	Jámi mlrd. som	2024-jıl yanvar- fevral aylarına salıstırǵanda, procentte
Qaraqalpaqstan Respublikası	1 634,1	113,0
Nókis qalası	25,0	108,1
rayonlar:		
Ámiwdárya	2,9	110,4
Beruniy	2,0	115,9
Bozataw	0,2	111,0
Qaraózek	1,8	113,0
Kegeyli	0,8	126,1
Qońırat	16,0	109,6
Qanlıkól	0,8	109,6
Moynaq	0,3	108,9
Nókis	0,7	119,1
Taqıyatas	1,6	108,4
Taxtakópir	0,4	100,9
Tórtkúl	4,5	119,1
Xojeli	3,8	116,5
Shımbay	1,9	118,4
Shomanay	0,3	106,6
Ellikqala	1,7	111,8

2025-jıldıń yanvar-fevral aylarında awqatlanıw kárxanalarınıń sawda aylanısı **1 634,1 mlrd.** somǵa jetti. 2024-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda **113,0 %** ke kóbeydi. Bunda sawda aylanısınıń **0,1%** úlesi iri kárxanalar **99,9 %** úlesi kishi biznes hám jeke isbilermenlik subyektleri úlesine tuwrı keldi

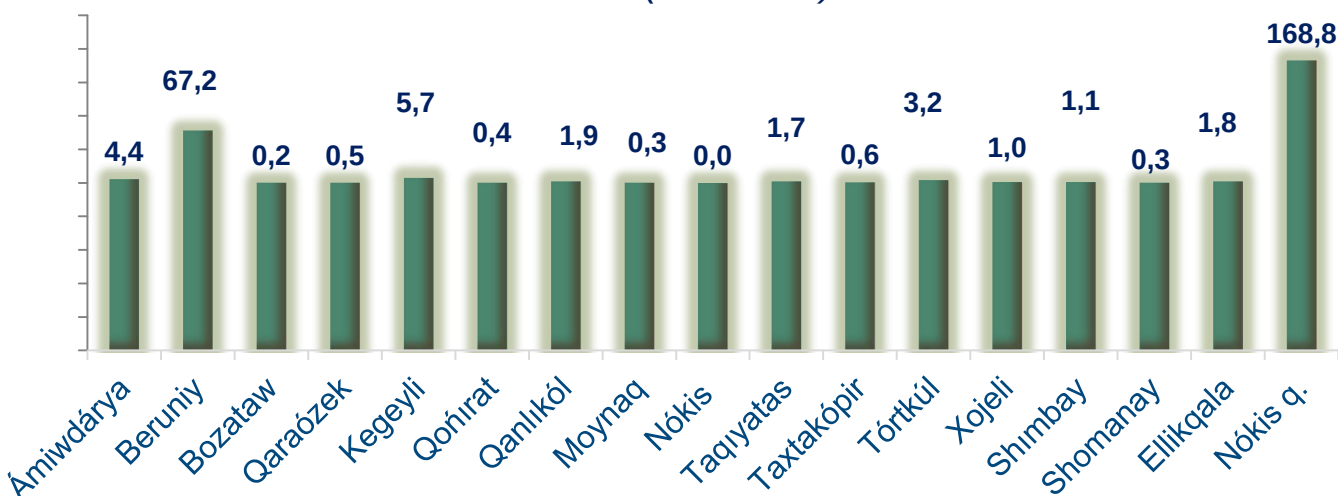
Avtotransport qurallari hám olardıń awısıq bólekleriniń kótere sawda hám usaqlap satıw towar aylanısı

Aymaqlar kesiminde maǵlıwmat

	Kólem, mlrd. som	Úlesi, procentte
Qaraqalpaqstan Respublikası	259,1	100,0
Nókis qalası	168,8	65,1
rayonlar:		
Ámiwdárya	4,4	1,7
Beruniy	67,2	26,0
Bozataw	0,2	0,1
Qaraózek	0,5	0,2
Kegeyli	5,7	2,2
Qońırat	0,4	0,2
Qanlıkól	1,9	0,7
Moynaq	0,3	0,1
Nókis	0,0	0,0
Taqıyatas	1,7	0,7
Taxtakópir	0,6	0,2
Tórtkúl	3,2	1,2
Xojeli	1,0	0,4
Shımbay	1,1	0,4
Shomanay	0,3	0,1
Ellikqala	1,8	0,7

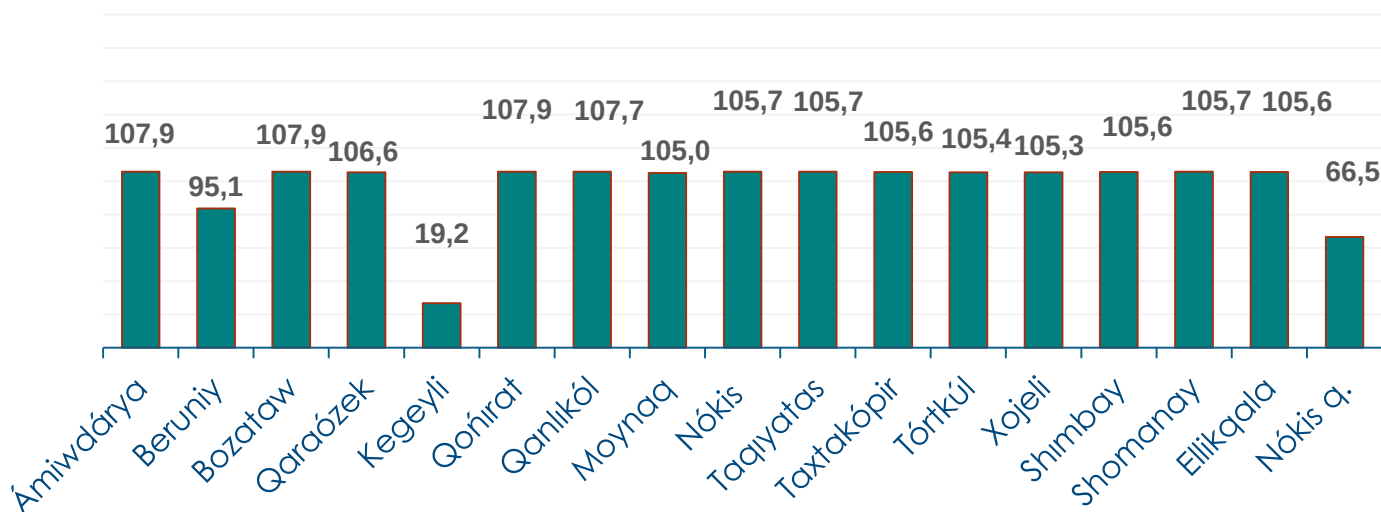
Bul kórsetkishti aymaqlar kesiminde salıstırǵanda eń joqarı kólem Nókis qalası (**168,8 mlrd. som**), Beruniy (**67,2 mlrd. som**) hám Kegeyli (**5,7 mlrd. som**) rayonları úlesine tuwrı kelmekte.

Avtotransport qurallari hám olardıń awısıq bólekleri kótere sawda hám usaqlap satıw towar aylanısı (mlrd. som)

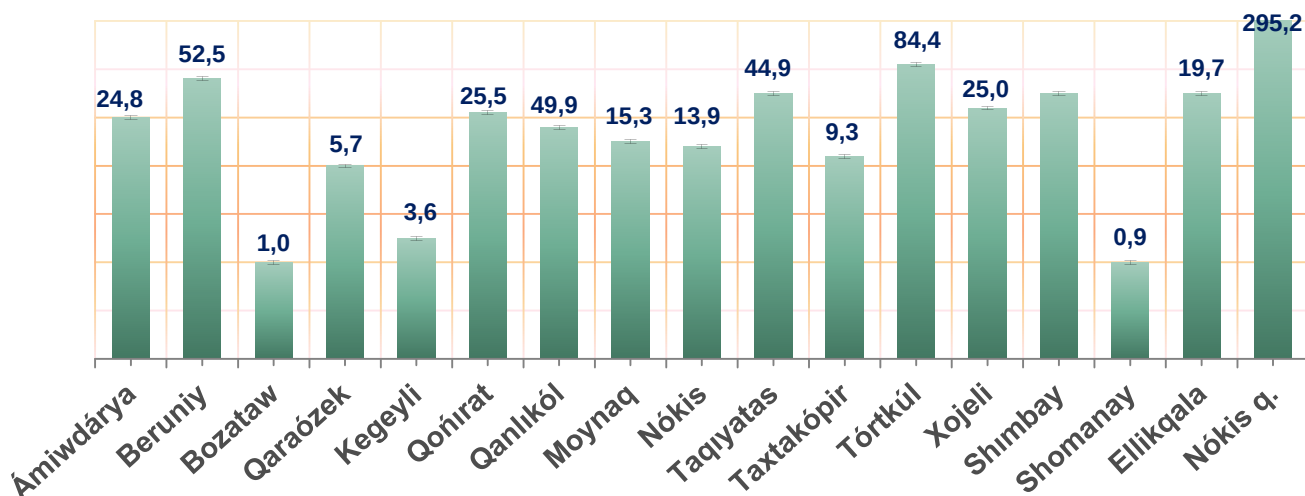
2025-jıl 1-mart jaǵdayına avtotransport quralları hám olardıń awısıq bólekleri kótere sawda hám usaqlap satıw towar aylanısı (IFUT-2 45-bólim 45.2 va 45.40.3 kodlarına tısqari–motorlı transport quralları hám motocikllardı ońlaw hám texnikalıq xızmetler) **259,1 mlrd. somdı** quradı hám ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda **85,3 %** ti quradı. Sonday-aq, iri kárxanalar sawda kólemi **93,1 mlrd. som** (ósiw pátı- **87,5 %**), kishi isbilermenlik hám jeke isbilermenlik sawda kólemi – **166,0 mlrd. somdı** (ósiw pátı – **84,1 %**) quradı.

Avtotransport qurallari hám olardıń awısıq bólekleri kótere sawda hám usaqlap satıw aylanısı ósiw pátı, procentte

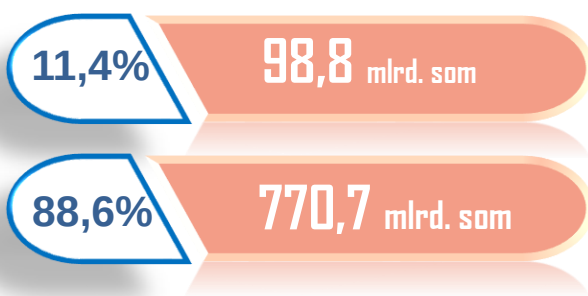
Kótere sawda tovar aylanısı – bul tovarlar ushın haq tólenetuǵın yáki tólenbegenligine qaramastan, qayta satıw maqsetinde satıp alınǵan hám isbilermenlik tarawında paydalanıw yáki óz paydalanıwı (qayta islew) ushın úshinshi tárep shólkemleri hám jeke tártiptegi isbilermenlerge ózgerilmegen jaǵdayda jiberilgen tovarlardıń qunı esaplanadı

Aymaqlar kesiminde kótere sawda tovar aylanısı , mlrd. somda

Qaraqalpaqstan Respublikası boyınsha 2025-jıldıń yanvar-fevral aylarında kótere sawda tovar aylanısı **869,5 mlrd. somdı** qurap, 2024-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda **10,1%** ti quradı.

Sawda aylanısı úlesi

Iri kárxanalar

**Mikrofirma hám kishi
kárxanalar**

Kishi bıznes subyektlerinin kótere sawda aylanısındaǵı úlesi statistikalıq esaplarǵa qaraǵanda **770,7 mlrd. somdı** qurap, 2024-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda **105,9 %** ke tuwrı keldi. Respublikada usı sektordıń kótere sawda kólemindegi úlesi **88,6%** ti quraydı.

KÓTERE SAWDA AYLANÍSÍNDÁ IRI KÁRXANALAR HÁM KISHI BIZNES SUBYEKTLERINIŇ KÓLEMI HÁM ÓZGERIW PÁTLERI

2025-jıl 1-mart jaǵdayına kótere sawda tarawında sawda kárxanaları sanı **1 587** dananı qurap, sodan, iri kárxanalar sanı **5 dananı**, kishi kárxanalar hám mikrofirmalar sanı **1 582** quraydı.

Kótere sawda tovar aylanısında joqarı ósiw pátlerine eń iri kárxanalar Taqıyatas (**133,6%**) hám Qanlıkól rayonlarında (**174,4%**) gúzetildi

	Jámi mlrd. som	2024-jıl yanvar- fevral aylarına salıstırǵanda, procentte
Qaraqalpaqstan Respublikasi	869,5	110,1
Nókis qalası	295,2	102,5
<i>rayonlar:</i>		
Ámiwdárya	24,8	103,5
Beruniy	52,5	109,7
Bozataw	1,0	101,8
Qaraózek	5,7	135,5
Kegeyli	3,6	117,3
Qońırat	25,5	107,9
Qanlıkól	49,9	157,7
Moynaq	15,3	102,6
Nókis	13,9	108,9
Taqıyatas	44,9	123,6
Taxtakópir	9,3	113,8
Tórtkúl	84,4	102,2
Xojeli	25,0	108,6
Shımbay	34,5	125,7
Shomanay	0,9	145,3
Ellikqala	19,7	123,3